

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 20. juuli 2022
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0210(COD)

11554/22
ADD 1

ENV 768
STATIS 31
ECO 72
FIN 842
CODEC 1160

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	20. juuli 2022
Saaja:	Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 329 final
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 691/2011 seoses uute keskkonnamajandusliku arvepidamise moodulite lisamisega

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 329 final ANNEX.

Lisatud: COM(2022) 329 final ANNEX

Brüssel, 11.7.2022
COM(2022) 329 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

**Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus,
millega muudetakse määrust (EL) nr 691/2011 seoses uute keskkonnamajandusliku
arvepidamise moodulite lisamisega**

LISA

„VII LISA

METSA ARVEPIDAMINE

1. jagu

EESMÄRGID

Metsa arvepidamises kirjendatakse ja esitatakse andmed metsaressursside ja majandustegevuse kohta metsanduses ja raietööstuses viisil, mis on täielikult kooskõlas Euroopa arvepidamise süsteemi (ESA) raames esitatavate andmetega. Metsa arvepidamine annab täiendavat teavet ja selles kasutatakse mõisteid, mis on kohandatud metsade ning metsanduse ja raietööstuse eripärale.

Käesolevas lisas määratakse kindlaks andmed, mida liikmesriigid peavad metsa arvepidamise jaoks koguma, koostama, edastama ja hindama.

2. jagu

KATVUS

Metsa arvepidamises kirjendatakse metsaressursside (metsamaa ja puit) varusid ja vooge ning majandustegevust metsanduse ja raietööstuses, sealhulgas ümarpuidu tootmine ning looduslike mittepuiduliste metsasaaduste väljavedu ja kogumine.

3. jagu

NÄITAJATE LOETELU

Liikmesriigid koostavad metsa arvepidamise vastavalt käesolevas jaos kirjeldatud näitajatele.

- (1) **Metsamaa ja puidu arvepidamine.** Metsamaa on määratletud allpool esitatud kolme punkti summana.
  - (a) Puiduga varustamiseks kättesaadav mets: metsad, mille mis tahes keskkonnaalased, sotsiaalsed või majanduslikud piirangud ei mõjuta oluliselt praegust või võimalikku puiduga varustamist. Neid piiranguid võib kehtestada õigusnormidega, juhtkonna/omaniku otsustega või muudel põhjustel.
  - (b) Metsad, mis ei ole puiduga varustamiseks kättesaadavad, on kõik metsad, mida ei peeta punkti a kohaselt puiduga varustamiseks kättesaadavaks. Need on metsad, mille keskkonnaalased, sotsiaalsed, majanduslikud või õiguslikud piirangud takistavad märkimisväärset puiduga varustamist. See hõlmab a) õiguslike piirangutega metsi või metsi, mille puhul piirangud tulenevad muudest poliitilistest otsustest, mis täielikult välistavad puiduga varustamise või piiravad seda märkimisväärselt keskkonna või bioloogilise mitmekesisuse säilitamisega seotud põhjustel (kaitsemets, rahvuspargid, looduskaitsealad ja muud kaitsealad, näiteks keskkonnaalase, teadusliku, ajaloolise, kultuurilise või spirituaalse tähendusega alad); b) metsi, mille füüsiline tootlikkus või puidu kvaliteet on liiga madal või mille raie- ja transpordikulud on liiga suured, et õigustada metsaraiet, välja arvatud aeg-ajalt oma tarbeks mõeldud puude langetamine.
  - (c) Muu metsamaa.

„Mets“ – üle 0,5 hektari suurune maa-ala, millel kasvavad üle viie meetri kõrgused puud, mille võrade liitus on suurem kui 10 % või puud, mis suudavad oma kasvukohas kõnealuste künnisteni jõuda. See ei hõlma peamiselt põllumajandusmaana kasutatavat maad ega linnakeskkonnas kasvavaid puid (nagu linnapargid, alleed ja aiad).

„Muu metsamaa“ – üle 0,5 hektari suurune maa, mis ei ole liigitatud metsaks, ja kus kasvavad üle viie meetri kõrgused puud, mille võrade liitus on suurem kui 5–10 %, või puud, mis suudavad oma kasvukohas kõnealuste künnisteni jõuda; või mille kaetus põõsaste, võsa ja puudega on suurem kui 10 %. See ei hõlma peamiselt põllumajandusmaana kasutatavat maad ega linnakeskkonnas kasvavaid puid (nagu linnapargid, alleed ja aiad).

„Puidu aastane netojuurdekasv“ – eluspuude mahu keskmine aastane suurenemine. See arvutatakse aasta alguses olemasoleva eluspuuvaru (kasvavad puud) põhjal, millest on lahutatud keskmine aastane puude suremus.

„Eemaldamine“ – kõigi metsast, muult metsamaalt või muudelt raiealadelt langetatud ja eemaldatud elusate või surnud puude maht. Siia kuulub ka müümata ümarpuit, mida hoitakse metsatee ääres. See hõlmab ka taastatud looduslike kadusid, varasemal perioodil langetatud puidu eemaldamist aasta jooksul, muu puidu (nt kändude ja oksade) eemaldamist ning looduslikel põhjustel (looduslike kadudena) (nt tulekahju, tuul, putukad ja haigused) surnud või kahjustatud puude eemaldamist. See ei hõlma puitu mittesisaldavat biomassi ega puitu, mis jäetakse metsa ja mida aasta jooksul ei eemaldata, nt kändud, oksad, ladvad ja raiejäägid (raiejäätmel).

„Taastamatud kaod“ – raiejäägid ning kõik tuuleheited- ja murrud, mida ei saa metsast eemaldada, ning metsapõlengute tõttu kaotatud puit.

- (2) **Majandustegevuse arvepidamine, mis kajastab majandustegevust metsanduses ja raietööstuses.** Metsanduses ja raietööstus on defineeritud kui kõik kohalikud tegevusalauksused, mis tegelevad NACE Rev. 2 osa A02 alla kuuluvate tegevusaladega.

Esitatakse järgmised näitajad, kasutades ESA määratlusi:

- toodang
  - millest: toodang enda lõpptarbeks
- vahetarbimine;
- kogulisandväärtus;
- põhivara kulum;
- muud tootmismaksud;
- muud tootmissubsiidiumid;
- hüvitised töötajatele;
- kapitali kogumahutus põhivarasse ja mittetoodetud mittefinantsvara soetamine, miinus realiseerimine;
- varude muutus;
- kapitalisiirded.

Liikmesriigid esitavad andmed metsanduse ja raietööstuse tööhõive kohta tuhandetes aasta tööühikutes, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrmuses (EÜ) nr 138/2004¹.

4. jagu

ESIMENE ARVESTUSAASTA, SAGEDUS JA EDASTAMISTÄHTAJAD

- (1) Statistikat koostatakse ja edastatakse igal aastal.
- (2) Statistika edastatakse 21 kuu jooksul pärast arvestusaasta lõppu.
- (3) Selleks et rahuldada kasutajate vajadust täieliku ja ajakohase andmestiku järele, koostab komisjon (Eurostat) kohe pärast riikide kohta piisavate andmete saamist käesoleva mooduli põhinäitajate koondhinnangud ELi kohta. Võimaluse korral koostab ja avaldab komisjon (Eurostat) hinnangud nende andmete kohta, mida liikmesriigid ei ole edastanud punktis 2 sätestatud tähtaja jooksul.
- (4) Esimene arvestusaasta on 2023.
- (5) Esimest korda andmeid edastades lisavad liikmesriigid andmed 2022. aastast esimese arvestusaastani.
- (6) Järgmistel kordadel komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid andmed aastate n-2, n-1 ja n kohta (n tähistab arvestusaastat). Iga kord kui andmeid muudetakse, esitavad liikmesriigid andmed aastate kohta alates 2022. aastast. Liikmesriigid võivad esitada olemasolevaid andmeid 2022. aastale eelnevate aastate kohta.

5. jagu

ARUANDETABELID

Iga 3. jaos osutatud näitaja puhul esitatakse järgmised andmed.

- (1) Metsamaa pindala, jaotatuna järgmiselt:
  - puiduga varustamiseks kättesaadav mets;
  - mets, mis ei ole puiduga varustamiseks kättesaadav;
  - muu metsamaa.

Kõik need kategooriad jaotatakse omakorda järgmiselt:

- algpindala arvestusaasta alguses;
- metsastamine ja muud suurenemised;
- raadamine ja muud vähenemised;
- statistiline ümberliigitamine;
- lõpp-pindala arvestusaasta lõpus.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. detsembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 138/2004 põllumajanduse regionaalse arvepidamise kohta ühenduses (ELT L 33, 5.2.2004, lk 1).

Andmed esitatakse tuhandetes hektarites.

(2) Puidu maht, jaotatuna järgmiselt:

- puiduga varustamiseks kättesaadav mets;
- mets, mis ei ole puiduga varustamiseks kättesaadav;
- muu metsamaa.

Puiduga varustamiseks kättesaadav mets jaotatakse omakorda järgmiselt:

- algvaru arvestusaasta alguses;
- netojuurdekasv;
- eemaldamised;
- taastamatud kaod;
- statistiline ümberliigitamine;
- tasakaalustav kirje;
- lõppvaru arvestusaasta lõpus.

Mets, mis ei ole puiduga varustamiseks kättesaadav ja muu metsamaa jaotatakse omakorda järgmiselt:

- algvaru arvestusaasta alguses;
- eemaldamised;
- muud muutused (alg- ja lõppvaru vahel);
- lõppvaru arvestusaasta lõpus.

Andmed esitatakse tuhandetes m³, koorega puude kohta.

(3) Puidu väärtus, jaotatuna järgmiselt:

- puiduga varustamiseks kättesaadav mets;
- mets, mis ei ole puiduga varustamiseks kättesaadav;
- muu metsamaa.

Puiduga varustamiseks kättesaadav mets jaotatakse omakorda järgmiselt:

- algvaru arvestusaasta alguses;
- netojuurdekasv;
- eemaldamised;
- taastamatud kaod;
- ümberhindamine;
- statistiline ümberliigitamine;
- tasakaalustav kirje;
- lõppvaru arvestusaasta lõpus.

Mets, mis ei ole puiduga varustamiseks kättesaadav ja muu metsamaa jaotatakse omakorda järgmiselt:

- algvaru arvestusaasta alguses;
- eemaldamised;
- muud muutused (alg- ja lõppvaru vahel);
- lõppvaru arvestusaasta lõpus.

Andmed esitatakse riigi omavääringus (miljonites).

(4) Majandusliku arvepidamise puhul esitatakse 3. jaos osutatud toodang vastavalt järgmisele jaotusele, järgides toodete määratlemisel tegevusaladel põhineva toodete klassifikaatori versiooni 2.1:

- metsapuude istikud (toode 02.10.11) ja puuseemned (toode 02.10.12);
- metsapuud, mis on määratletud majandatava metsa puidu netojuurdekasvu (toode 02.10.30) ja mittemajandatavatest metsadest pärit puidu müügi summana;
- töötlemata puit (toode 02.20.1), mis koosneb järgmistest toodetest, mis esitatakse kahes eraldi reas:
  - (a) küttepuit (tooted 02.20.14 ja 02.20.15);
  - (b) palgid, st okaspuupalkide (toode 02.20.11), lehtpuupalkide (v.a troopiline puit) (toode 02.20.12) ja troopilise puidu palkide (toode 02.20.13) summa.
- looduslikud mittepuidulised saadused (toode 02.30);
- metsandusele ja raietegevusele iseloomulikud teenused, mis on määratletud kui metsapuid kasvatavate puukoolide teenused (toode 02.10.2), metsamajandust abistavad tegevused (toode 02.4) ja muud metsatööstuse kohaliku tegevusalaüksuse osutatavad teenused;
- muud tooted, mis on saadud seotud kõrvaltegevustest kohalikus tegevusalaüksuses, näiteks seemned ja trühvlid (01.13.8), mujal liigitamata muud marjad, perekonna *vaccinium* marjad (01.25.19), looduslik kautšuk (01.29.10), muu töötlemata puit, sh lõhestatud teibad ja vaiad (16.10.39), puusüsi (20.14.72), looduskaitsealade, sh loodusreservaatide teenused (91.04.12), ning kõik muud kohaliku tegevusalaüksuse toodetud tooted.

3. jaos osutatud metsanduse ja raietööstuse vahetoodang esitatakse vastavalt järgmisele jaotusele, järgides toodete määratlemisel tegevusaladel põhineva toodete klassifikaatori versiooni 2.1:

- (a) puidu tootmiseks kasutatud metsapuude istikute (toode 02.10.11), metsapuuseemnete (toode 02.10.12) ja metsapuude (toode 02.10.3) summa;
- (b) energia ja määrdeainete, sealhulgas elekter (toode 35.11.10), mootoribensiin (bensiin) (toode 19.20.21), veeldatud või gaasilises olekus maagaas (toode 06.20.10), mujal klassifitseerimata määrdeõlid ja rasked destillaadid (toode 19.20.29), ning muude samalaadsete toodete summa;

- (c) metsandusele ja raietegevusele iseloomulike teenuste summa, sealhulgas metsapuid kasvatavate puukoolide teenused (toode 02.10.2), metsamajandust abistavad tegevused (toode 02.4) ja muud metsanduse ja raietööstuse kohaliku tegevusalaüksuse osutatavad teenused;
- (d) muud tooted ja teenused, mida ei ole arvestatud ühegi eespool nimetatud vahetarbimise muutuja all.

3. jaos osutatud metsanduse ja raietööstuse varude muutused esitatakse vastavalt järgmisele jaotusele:

- lõpetamata kultiveeritava bioloogilise vara muutus;
- muu varude muutus.

Kõik näitajad esitatakse riigi omavääringus (miljonites).

6. jagu

ÜLEMINEKUPERIOODIDE MAKSIMUMKESTUS

Käesoleva lisa sätete kohaldamisel on üleminekuperioodi maksimumpikkus kaks aastat pärast esimest edastamistähtaega.

VIII LISA

KESKKONNATOETUSTE JA SAMALAADSETE SIIRETE ARVEPIDAMINE

1. jagu

EESMÄRGID

Keskkonnatoetuste ja samalaadsete siirete arvepidamises kogutakse andmeid jooksvate ja kapitalisiirete kohta, mille eesmärk on toetada keskkonda ja loodusvarasid kaitsvaid tegevusi, sealhulgas keskkonnatoodete tootmist ja kasutamist, ning esitatakse need viisil, mis on kooskõlas Euroopa arvepidamise süsteemi (ESA 2010) mõistete ja määratlustega.

Käesolevas lisas määratakse kindlaks andmed, mida liikmesriigid peavad keskkonnatoetuste ja samalaadsete siirete arvepidamise jaoks koguma, koostama, edastama ja hindama. Neid andmeid kasutatakse ka riiklike keskkonnakaitsekulutuste koostamiseks vastavalt IV lisale.

2. jagu

KATVUS

Keskkonnatoetuste ja samalaadsete siirete arvepidamises kirjendatakse valitsemissektorilt muudele institutsionaalsetele sektoritele (sisemajanduses ja välismaailmas) ja mitteresidentide (välismaailm) tehtud vastuteenustega kompenseerimata makseid, mille eesmärk on kaitsta keskkonda või vähendada loodusvarade kasutamist ja kaevandamist.

3. jagu

NÄITAJATE LOETELU

Liikmesriigid koostavad keskkonnatoetuste ja samalaadsete siirete arvepidamise, lähtudes järgmistest näitajatest:

- subsiidiumid (ESA kood D.3);
- muud jooksvad siirded (ESA koodid D.6 ja D.7);
- kapitalisiirded (ESA kood D.9).

Kõik andmed esitatakse riigi omavääringus (miljonites).

4. jagu

ESIMENE ARVESTUSAASTA, SAGEDUS JA EDASTAMISTÄHTAJAD

- (1) Statistikat koostatakse ja edastatakse igal aastal.
- (2) Statistika edastatakse 24 kuu jooksul pärast arvestusaasta lõppu.
- (3) Selleks et rahuldada kasutajate vajadust täieliku ja ajakohase andmestiku järele, koostab komisjon (Eurostat) kohe pärast riikide kohta piisavate andmete saamist käesoleva mooduli põhinäitajate koondhinnangud ELi kohta. Võimaluse korral koostab ja avaldab komisjon (Eurostat) hinnangud nende andmete kohta, mida liikmesriigid ei ole edastanud punktis 2 sätestatud tähtaja jooksul.
- (4) Esimene arvestusaasta on 2023.
- (5) Esimest korda andmeid edastades lisavad liikmesriigid andmed 2022. aastast esimese arvestusaastani.

- (6) Komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid iga kord andmed aastate $n-2$, $n-1$ ja n kohta (n tähistab arvestusaastat). Iga kord kui andmeid muudetakse, esitavad liikmesriigid andmed aastate kohta alates 2022. aastast. Liikmesriigid võivad esitada olemasolevaid andmeid 2022. aastale eelnevate aastate kohta.

5. jagu

ARUANDETABELID

- (1) Iga 3. jaos osutatud näitaja puhul esitatakse andmed järgmise liigituse järgi:
- maksev institutsionaalne sektor järgmiselt:
    - valitsemissektor;
    - välismaailm.
  - makse saav institutsionaalne sektor järgmiselt:
    - valitsemissektor;
    - ettevõtted;
    - kodumajapidamised;
    - kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid;
    - välismaailm.
- (2) Iga eespool nimetatud aruandluskategooria kohta esitatakse andmed keskkonnakaitse tegevusalade klassifikaatori (CEPA) ja ressursi haldamise tegevusalade klassifikaatori (CReMA) klasside järgi, mis on liigitatud järgmiselt:
- CEPA 1;
  - CEPA 2;
  - CEPA 3;
  - CEPA 4;
  - CEPA 5;
  - CEPA 6;
  - CEPA 7, CEPA 8 ja CEPA 9 summa;
  - CReMA 10;
  - CReMA 11;
  - CReMA 13;
  - CReMA 13A;
  - CReMA 13B;
  - CReMA 13C;
  - CReMA 14;
  - CReMA 12, CReMA 15 ja CReMA 16 summa.

- (3) Siirded, mis ettevõtted valitsemissektorilt saavad ja mis on summeeritud kõigi CEPA klasside (CEPA 1–9) ja kõigi CReMA klasside (CReMA 10–16) alusel, tuleks liigitada majanduse tegevusalade klassifikaatori NACE Rev. 2 kohaselt järgmiselt:
- NACE A – Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük;
  - NACE B – Mäetööstus;
  - NACE C – Töötlev tööstus;
  - NACE D – Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine;
  - NACE E – Veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus;
  - NACE F – Ehitus;
  - NACE G – Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont;
  - NACE H – Veondus ja laondus;
  - NACE I-U – Muud NACE jaod.
- (4) Punktides 2 ja 3 osutatud CEPA klassid on esitatud IV lisas. CReMA klassid on esitatud V lisas.

6. jagu

ÜLEMINEKUPERIOODIDE MAKSIMUMKESTUS

Käesoleva lisa sätete kohaldamisel on üleminekuperioodi maksimumpikkus kaks aastat pärast esimest edastamistähtaega.

IX LISA

ÖKOSÜSTEEMI ARVEPIDAMINE

1. jagu

EESMÄRGID

Ökosüsteemi arvepidamine sisaldab andmeid ökosüsteemi varade ulatuse ja seisundi ning teenuste kohta, mida ta ühiskonnale ja majandusele pakub. Andmed on kooskõlas SEEA ökosüsteemi arvepidamisega ja ühilduvad Euroopa arvepidamise süsteemi raames esitatavate andmetega.

Ökosüsteemi arvepidamises kasutatakse võimaluse korral olemasolevat teavet, sealhulgas Maa seiret, keskkonnaaruandlusest ja muudest andmeallikatest saadud teavet.

2. jagu

KATVUS

Ökosüsteemi arvepidamine kajastab ökosüsteemide ulatust ja seisundit ning ökosüsteemi teenuste voogusid.

Ökosüsteemi ulatuse all peetakse silmas piirkonna ökosüsteemide suurust. Ökosüsteemi ulatuse arvepidamine hõlmab maismaa (sealhulgas magevee) ja mere ökosüsteeme riigi territooriumil.

Ökosüsteemi seisund on ökosüsteemi kvaliteet, mida mõõdetakse abiootiliste, biotiliste ja maastikunäitajate alusel ökosüsteemi liikide kaupa.

Ökosüsteemi teenused on kasu, mida ökosüsteemid annavad majandustegevusele ja muule inimtegevusele. Nende hulka kuuluvad i) varustamine, ii) reguleerimine ja säilitamine ning iii) kultuurilised teenused. Ökosüsteemi teenuste arvepidamine kajastab ökosüsteemi teenuste tegelikku pakkumist ja kasutamist riigi territooriumil.

Temaatiline arvepidamine on arvepidamine, milles rühmitatakse andmed vastavalt konkreetsetele poliitikavaldkondadele, nagu bioloogiline mitmekesisus, kliimamuutused, ookeanid ja linnapiirkonnad.

3. jagu

NÄITAJATE LOETELU

Liikmesriigid koostavad ökosüsteemi arvepidamise, lähtudes järgmistest näitajatest:

- (1) Ökosüsteemi ulatuse arvepidamine kajastab pindala ja pindala muutust iga ökosüsteemitüübi puhul riigi territooriumil. Liikmesriigid esitavad andmed ökosüsteemi ulatuse kohta tuhandetes hektarites.
- (2) Ökosüsteemi ulatuse arvepidamise komponendiks on üleminekumatriks, mis kajastab ökosüsteemi tüüpide vahelisi üleminekuid kahe ajapunkti vahel (hektarites).
- (3) Ökosüsteemi seisundi arvepidamine, mis kajastab ökosüsteemi näitajaid järgmiselt:
  - (a) asulate ja muu tehismaa puhul:
    - haljasalad linnades ning nendega piirnevates väikelinnades ja eeslinnades esitatakse protsendina linnade ning nendega piirnevate väike- ja

eeslinnade kogupindalast, sealhulgas kõik selle piirkonna ökosüsteemitüübid;

- kuni 2,5 µm läbimõõduga tahkete osakeste kontsentratsioon linnades esitatakse aruandeperioodi riigi keskmisena ($\mu\text{g}/\text{m}^3$);

(b) põllumaa puhul:

- mulla ülemise kihi orgaanilise süsiniku varu esitatakse aruandeperioodi riigi keskmisena tonnides hektari kohta;

(c) rohumaa puhul:

- mulla ülemise kihi orgaanilise süsiniku varu esitatakse aruandeperioodi riigi keskmisena tonnides hektari kohta;

(d) põllumaa ja rohumaa puhul koos:

- põllumajandusmaa levinud linnuliikide indeks esitatakse aruandeperioodi riigi koondindeksina;

(e) metsa ja metsamaa puhul:

- lagupuit esitatakse aruandeperioodi riigi keskmisena kuupmeetrites hektari kohta;
- puukatte tihedus esitatakse aruandeperioodi riigi keskmisena protsentides.

(f) Mereäärsete randade, luidete ja märgalade puhul:

- tehisliku läbilaskmatu ala osakaal rannikualal, mis hõlmab ökosüsteemi tüüpi rannikuäärsed rannad, luided ja märgalad, esitatakse aruandeperioodi riigi keskmisena protsentides.

Linnad, väikelinnad ja eeslinnad on kohalikud haldusüksused, mis on liigitatud vastavalt määruses (EL) 2017/2391 sätestatud linnastumise määra tüpoloogiale.

- (4) Ökosüsteemi teenuste arvepidamine kajastab ökosüsteemi teenuste pakkumist ja kasutamist pakkumise ja kasutamise tabelites. Pakkumise tabelis kirjendatakse ökosüsteemi teenuste osutamine ökosüsteemidest ühiskonnale. Kasutamise tabelis kirjendatakse ökosüsteemi teenuste kasutamine kasutusliikide kaupa, nagu on määratletud 5. jaos.

Pakkumise ja kasutamise tabelid esitatakse järgmistes füüsilistes ühikutes.

(a) Varustavad teenused:

- põllukultuuridega varustamine, mis on määratletud kui ökosüsteemi panus taimekasvu, mis arvutatakse eri kasutusotstarbeks koristatud põllukultuuride koguse põhjal. See hõlmab toidu ja kiu tootmist, sööta ja energiat ning karjamaa biomassi vastavalt III lisa tabeli A punktidele 1.1 ja 1.2;

- tolmeldamine, mis on määratletud kui ökosüsteemi panus looduslike tolmeldajate näol eespool nimetatud põllukultuuride kasvatamisse. Panused esitatakse selliste tolmeldajatest sõltuvate põllukultuuride tonnides, mida saab seostada looduslike tolmeldajatega, ning seda tehakse põllukultuuride liikide kaupa peamiste tolmeldajatest sõltuvate põllukultuuride puhul, mis hõlmavad viljapuid, marju, tomateid, õliseemneid ja „muud“;
- puiduga varustamine, mis on määratletud kui ökosüsteemi panus puude ja muu puitbiomassi kasvu, esitatakse koorega puude netojuurdekasvuna, nagu määratletud VII lisas, tuhandetes kuupmeetrites.

(b) Reguleerivad ja säilitavad teenused:

- õhu filtreerimine on määratletud kui ökosüsteemi panus õhus levivate saasteainete filtreerimisse sadestumise, omastamise, sidumise ja säilitamise kaudu ökosüsteemi komponentide (eelkõige puude) poolt. See leevendab saasteainete kahjulikku mõju. Kogused esitatakse absorbeeritud tahkete osakeste tonnides;
- ülemaailmne kliimaregulatsioon on määratletud kui ökosüsteemi panus atmosfääris leiduvate kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni vähendamise süsiniku atmosfäärist eemaldamise (netosidumise) ja süsiniku omastamise (säilitamise) kaudu ökosüsteemides. Panused esitatakse süsiniku netosidumise tonnides ja maismaaökosüsteemides, sealhulgas mulla peal ja mulla all (esimesed 0,3 meetrit, k.a turbaaladel) talletatud orgaanilise süsiniku tonnides;
- kohaliku kliima reguleerimise all mõeldakse ökosüsteemi panust ümbritseva õhu tingimuste reguleerimisse linnapiirkondades taimestiku kaudu, mis parandab inimeste elutingimusi ja toetab majanduslikku tootmist. Seda väljendatakse ja see esitatakse linna taimestiku mõjust tingitud temperatuuri alanemisena linnades (Celsiuse kraadides) päevadel, mil õhutemperatuur ületab 25 °C.

(c) Kultuurilised teenused:

- looduspõhised turismiga seotud teenused on määratletud kui ökosüsteemi panus, eelkõige ökosüsteemide biofüüsikaliste omaduste kaudu, mis võimaldab inimestel keskkonda kasutada ja nautida otsese kohapealse füüsilise ja kogemusliku koostoime kaudu keskkonnaga. Need panused esitatakse hotellides, hostelites, kämpingutes, telkimisplatsidel jne ööbimiste arvuna, mida võib seostada ökosüsteemi külastamisega.

(5) Ökosüsteemi arvepidamises kasutatakse järgmist ökosüsteemi tüüpide tabelit:

Kategooria	Ökosüsteemi tüüp
1	Asulad ja muud tehismaa
2	Põllumaa
3	Rohumaa (karjamaad, poollooduslik ja looduslik rohumaa)
4	Mets ja metsamaa
5	Nõmmed ja põõsastikud
6	Hõreda taimkattega ökosüsteemid
7	Sisemaa märgalad
8	Jõed ja kanalid
9	Järved ja reservuaarid

10	Mereabajad ja üleminekuveed
11	Mereäärsed rannad, luited ja märgalad
12	Mereökosüsteemid (rannikuveed, mandrilava ja avameri)

4. jagu

ESIMENE ARVESTUSAASTA, SAGEDUS JA EDASTAMISTÄHTAJAD

- (1) Statistikat koostatakse ja edastatakse järgmiselt:
  - ökosüsteemi ulatuse ja ökosüsteemi seisundi arvepidamise kohta iga kolme aasta järel. Andmed viitavad arvestusaasta representatiivsele keskmisele ja üleminekumatriksile muutuste kohta kahe arvestusaasta vahele jääva kolme aasta jooksul;
  - ökosüsteemi teenuste arvepidamise kohta igal aastal.
- (2) Statistika edastatakse 24 kuu jooksul pärast arvestusaasta lõppu.
- (3) Selleks et rahuldada kasutajate vajadust täieliku ja ajakohase andmestiku järele, koostab komisjon (Eurostat) kohe pärast piisavate riikide andmete saamist koond hinnangud ELi kohta. Võimaluse korral koostab ja avaldab komisjon (Eurostat) hinnangud nende andmete kohta, mida liikmesriigid ei ole edastanud punktis 2 sätestatud tähtaja jooksul.
- (4) Esimene arvestusaasta on 2024. Üleminekumatriksi esimene arvestusaasta on 2027.
- (5) Esimest korda andmeid esitades lisavad liikmesriigid 2024. aasta andmed ökosüsteemi ulatuse ja seisundi arvepidamise ning ökosüsteemi teenuste pakkumise ja kasutamise tabeli kohta füüsilistes ühikutes. Üleminekumatriksi puhul peavad andmed näitama muutusi ajavahemikul 2024–2027.
- (6) Järgmistel kordadel komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid ökosüsteemi teenuste andmed aastate n-1 ja n kohta; ning ulatuse ja seisundi arvepidamise andmed aastate n-3 ja n kohta (n tähistab arvestusaastat). Iga kord kui andmeid muudetakse, esitavad liikmesriigid andmed alates 2024. aastast. Liikmesriigid võivad esitada olemasolevaid andmeid 2024. aastale eelnevate aastate kohta.

5. jagu

ARUANDETABELID

- (1) Ökosüsteemi ulatuse arvepidamine: kõigi 3. jaos osutatud ökosüsteemi tüüpide puhul esitatakse esmakordsel andmeedastusel andmed esimese arvestusaasta kohta. Kõigi järgmiste andmeedastuste puhul esitatakse andmed järgmiselt:
  - ulatus eelmisel arvestusaastal;
  - lisandumised;
  - vähenemised;
  - ulatus jooksval arvestusaastal.

Üleminekumatriksis esitatakse andmed kõikide 3. jaos osutatud ökosüsteemi tüüpide vaheliste üleminekute kohta eelmise ja jooksva arvestusaasta vahel.

- (2) Ökosüsteemi teenuste arvepidamine: 3. jaos osutatud ökosüsteemi teenuste puhul esitatakse andmed pakkumise ja kasutamise tabelites järgmiselt:
- pakkumise tabel, milles esitatakse 3. jaos osutatud teenuste aastane pakkumine kõikide 3. jaos nimetatud ökosüsteemi tüüpide kaupa, välja arvatud kategooriad 10 ja 12;
- kasutamise tabel, milles esitatakse ökosüsteemi teenuste kasutamine vastavalt järgmisele jaotusele:
- vahetarbimine tegevusalade kaupa;
  - valitsussektori lõpptarbimine;
  - kodumajapidamiste lõpptarbimine;
  - kapitali kogumahutus;
  - eksport.
- (3) Liikmesriik ei ole kohustatud andmeid esitama, kui tema kogupindala ei ületa 0,1 % ELi kogupindalast.

6. jagu

ÜLEMINEKUPERIOODIDE MAKSIMUMKESTUS

Käesoleva lisa sätete kohaldamisel on üleminekuperioodi maksimumpikkus kaks aastat pärast esimest edastamistähtaega.“